

Crna Gora
Ministarstvo finansija

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Br: 09-12-430/22-16186/2

Podgorica, 04.07.2022. godine

MINISTARSTVO JAVNE UPRAVE
-n/r ministra, gospodina mr Marasha Dukaja-

Poštovani gospodine Dukaj,

Povodom *Predloga strategije saradnje organa državne uprave i nevladinih organizacija 2022-2026, sa Akcionim planom za 2022-2023 godinu*, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Na Predlog strategije i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta uticaja na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Takođe, važno je pomenuti da je u direktnoj komunikaciji sa predlagačem propisa unaprijeđen kvalitet Izvještaja o analizi uticaja propisa (RIA), što je imalo za rezultat visok stepen usaglašenosti sa svim standardima kvaliteta za ocjenu RIA-e.

Uvidom u tekst Predloga strategije i Izvještaj o analizi uticaja propisa navedeno je da se ukupni troškovi potrebni za implementaciju Predloga strategije u ovom trenutku ne mogu predvidjeti. Nadalje, za aktivnosti koje proizilaze iz Predloga akcionog plana za 2022-2023 godinu, za sprovođenje Strategije saradnje organa državne uprave i nevladinih organizacija 2022-2026, potrebno je obezbijediti finansijska sredstva u iznosu od 1.481.000,00 €. Kako je navedeno u dopisu, za realizaciju aktivnosti iz Akcionog plana za 2022. godinu dio sredstava će biti obezbijeđen nacionalnim budžetom, a dio iz podrške projekta "Tehnička podrška Vladi Crne Gore u unapređenju saradnje sa civilnim društvom".

S obzirom da su kao nosioci aktivnosti prepoznati budžetski korisnici i da se obezbjeđivanje sredstava iz budžeta odnosi na tekuću fiskalnu godinu, kako bi se obezbijedila nesmetana implementacija Strategije i Akcionog plana, bilo bi potrebno da se nosioci aktivnosti formalno izjasne o obezbijeđenim sredstvima za sprovođenje istih iz svoje nadležnosti, u okviru planiranih sredstava Zakonom o izmjenama i dopuni zakona o budžetu Crne Gore za 2022. godinu.

Takođe, ukazujemo na član 40 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti kojim se uređuje da ugovorene obaveze moraju biti usklađene sa planiranim i odobrenim sredstvima, kao i da je budžetski izvršilac odgovoran za zakonito korišćenje sredstava odobrenih potrošačkoj jedinici. Shodno navedenom, Ministarstvo finansija u načelu, nema primjedbi na Predlog strategije saradnje organa državne uprave i nevladinih organizacija 2022-2026 i prateći Akcioni plan za 2022-2023. godinu, s tim da će sredstva za aktivnosti iz Akcionog plana čija je realizacija planirana za 2023. godinu, kao i za naredni period, biti predmet razmatranja prilikom izrade godišnjeg zakona o budžetu. Za aktivnosti koje se sprovode u 2022. godini eventualno potrebna sredstva za te namjene potrebno je obezbijediti u okviru budžeta potrošačkih jedinica nosilaca aktivnosti.

S poštovanjem,

MINISTAR
mr Aleksandar Damjanović

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

Ministarstvo javne uprave

NAZIV PROPISA

Nacrt strategije saradnje organa državne uprave i nevladinih organizacija 2022-2026

1. Definisane probleme

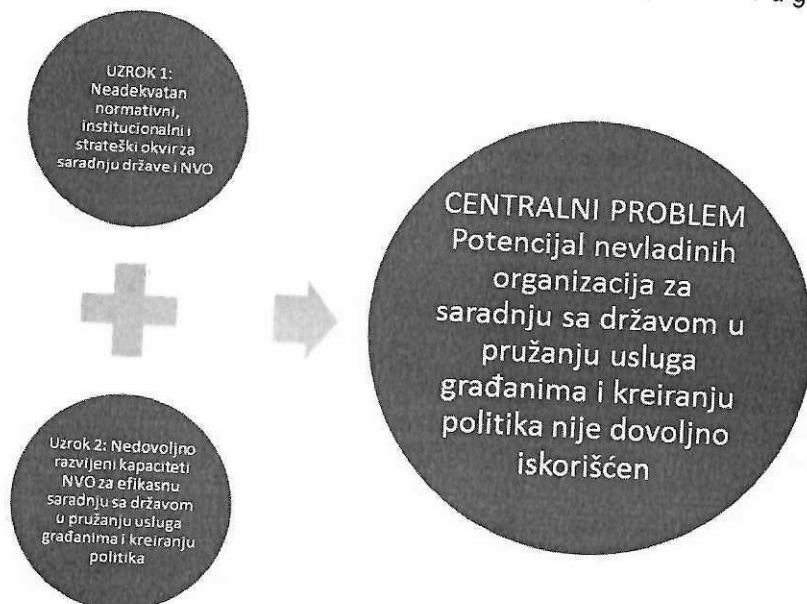
- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Strategija saradnje organa državne uprave i nevladinih organizacija 2022-2026 proizilazi iz ocjena stanja koje su prikazane u Izvještaju o realizaciji Strategije unapređenja podsticajnog okruženja za djelovanje NVO 2018-2020, Ministarstva javne uprave iz juna 2020g. Shodno dostupnim podacima, konstatuje se da je postignut opšti napredak u sadržaju i dinamici međusektorskog odnosa, što je od velikog značaja za kvalitet okruženja u kojem djeluju nevladine organizacije. Konstatovano je i ostvarenje specifičnih ciljeva Strategije unapređenja podsticajnog okruženja za djelovanje NVO 2018-2020, iako nijesu u dizajnu Strategije praćeni indikatorom učinka, dok su rezultati sprovedenih aktivnosti održivi i njihovi efekti su vrlo stabilni u praksi. Pozitivni rezultati prethodne strategije konstatovani su i spoljnom evaluacijom na kraju perioda njene implementacije. Evaluacija je ukazala i na neke nedostatke strateškog dokumenta i njegove implementacije, a njene preporuke su uzete u obzir prilikom izrade nove strategije.

U procesu saradnje državnih organa i nevladinih organizacija konstatovani su brojni izazovi kao što su:

- nedostatak sistematskog praćenja razvoja nevladinog sektora,
- administrativno neujednačen i nedigitalizovan postupak osnivanja nevladinih organizacija,
- slabosti postojećeg modela državnog finansiranja,
- neadekvatan planski okvir za dugoročno i srednjoročno planiranje saradnje države sa nevladinim sektorom,
- previše zahtjevno licenciranje u oblasti socijalne zaštite,
- nedostatak sistematskog mjerenja efekata javnog finansiranja nevladinih organizacija,
- nedosljedno poštovanje važećih standarda i pravila za uključivanje javnosti i nevladinih organizacija u pripremu propisa i politika,
- nekorišćenost portala ePeticija i eParticipacija,
- opadanje interesovanja nevladinih organizacija za učešće u procesu evropskih integracija,
- nedostatak koordinacije međunarodne donatorske pomoći,
- netransparentna praksa dodjele državne imovine na korišćenje nevladinim organizacijama,
- regionalno neuravnotežen razvoj nevladinog sektora,
- slaba profesionalizacija nevladinog sektora,
- nedovoljna podrška programima izgradnje kapaciteta nevladinog sektora,
- slaba unutarsektorska povezanost i koordinacija nevladinih organizacija u oblasti javnog zastupanja,
- neadekvatan normativni okvir za volontiranje i nedostatak podsticaja za razvoj volontiranja.

Shodno navedenim izazovima i analizi stanja postavljenoj u strateškom dokumentu, proizilazi jedan centralni problem: **Potencijal nevladinih organizacija za saradnju sa državom u pružanju usluga građanima i kreiranju politika nije dovoljno iskorišćen.** Uzroci problema neiskorišćenog potencijala saradnje NVO i države su prepoznati u dve sfere – neadekvatnom normativnom, institucionalnom i strateškom okviru, i nedovoljnim kapacitetima NVO, kao što je prikazano u grafiku

Analizom navedenih uzroka identifikovano je da svaki od njih ima nekoliko poduzroka, te da su posljedice brojne:

- **Uzrok 1:**

Neadekvatan i neefikasno primijenjen normativni, institucionalni i strateški okvir za saradnju države i NVO čiji se poduzroci odnose na:

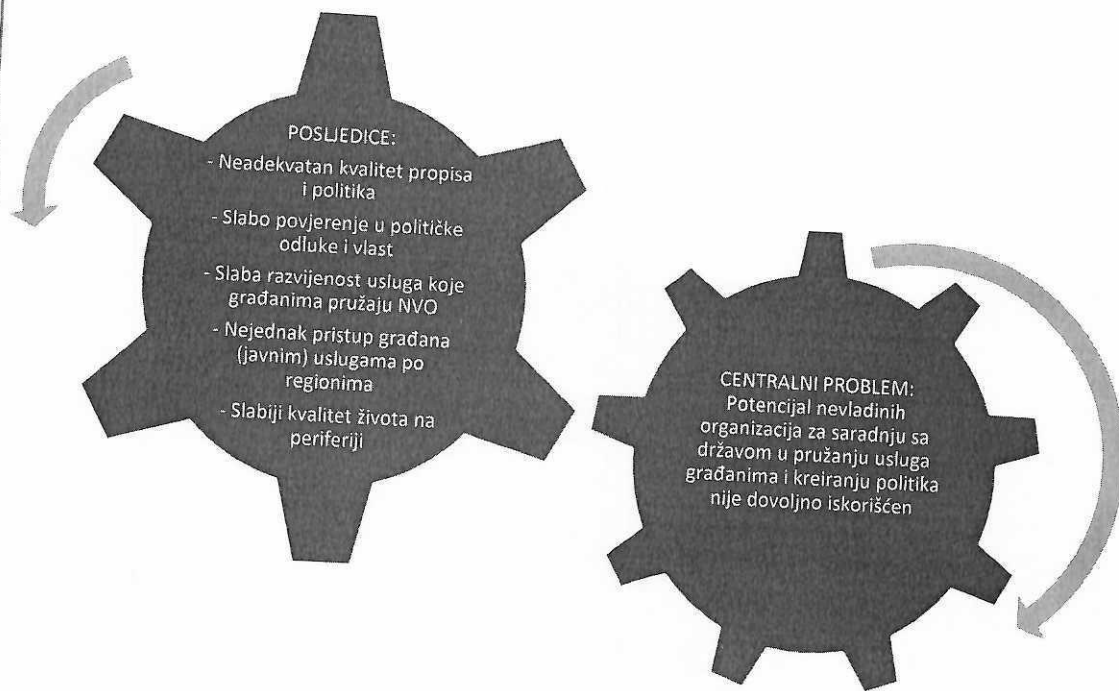
1. Neadekvatno zakonodavstvo i procedure koje regulišu osnivanje, finansiranje i volonterski rad u NVO,
2. Nedostatak strateškog pristupa saradnji sa NVO,
3. Nedovoljno kadrovski osposobljen i efikasan institucionalni mehanizam za sprovođenje javnih rasprava.

- **Uzrok 2:**

Nedovoljno razvijeni kapaciteti NVO za efikasnu saradnju sa državom u pružanju usluga građanima i kreiranju politika čiji se poduzroci odnose na:

1. Nedovoljno podsticajne mjere za jačanje kapaciteta i inovativnog potencijala NVO,
2. Nedovoljno podsticajne mjere za regionalno uravnotežen razvoj NVO,
3. Slaba povezanost i koordinacija NVO,
4. Nedostatak koordinacije strane donatorske podrške.

Navedeni problem i uzroci posljedično dovode do pada povjerenja građana i nevladinih organizacija u rad javne uprave sa jedne i do nezadovoljstva državnih službenika sa druge strane, što rezultira lošim kvalitetom rada. U grafiku koji slijedi prikazan je odnos **centralnog problema i posljedica:**

Predlog prizilazi iz potrebe da saradnja državnih organa i NVO bude pažljivo sprovedena i osmišljena, da bude opšteprihvaćena kako od strane organa državne uprave, tako i od strane civilnog društva, uz potpunu transparentnost i inkluziju.

Krajnji cilj je da Vlada Crne Gore definiše i utvrdi mjere kojima želi osigurati dugoročno, pouzdano i kvalitetno partnerstvo između države i nevladinih organizacija sa ciljem kvalitetnih javnih politika i poboljšanih usluga građanima.

U slučaju opcije status quo bila bi otežana primjena.

Naime, ukoliko se ne bi usvojio Predlog Strategije saradnje organa državne uprave i nevladinih organizacija 2022-2026, sa Akcionim planom 2022-2023, ne bi došlo do sprovođenja seta novih aktivnosti koje se odnose na stvaranje uslova za finasiranje resursnih centara, posebno volonterskih centara, digitalizacija postupka za registraciju NVO, objavljivanje svih podataka o radu NVO i njihovom finasiranju, unapređenje postojećih zakonskih rješenja i objavljivanje poziva za inovacije u nevladinom sektoru i zapošljavanje mladih u ovom sektoru, kojima se određuje drugačiji pristup dalje saradnje i stvaranja nevladinog sektora kao snažnog partnera države u procesu kreiranja javnih politika, pristupa Crne Gore Evropskoj uniji i kvalitetnijem pružanju usluga građanima,

2. Ciljevi

- **Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?**
- **Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.**

Strategija saradnje organa državne uprave i nevladinih organizacija 2022-2026 pripremljena je u cilju kontinuiranog nastavka unapređenja pravnog, institucionalnog i finansijskog okvira, za veću inkluziju i bolju saradnju organa državne uprave i nevladinih organizacija u procesu kreiranja i primjene javnih politika. Cilj koji se nastoji postići implementacijom ovog dokumenta jeste da se osigura dugoročno, strateško i kvalitetno partnerstvo između države i organizacija civilnog društva kako u cilju kreiranja javnih politika, tako i u cilju poboljšanih usluga građanima.

Dokument je fokusiran na odabir prioriternih ciljeva, od čijeg ispunjavanja se očekuje da u značajnoj mjeri doprinesu unapređenju saradnje civilnog društva i javne uprave.

Identifikovan je glavni strateški cilj: Osigurati dugoročno, pouzdano i kvalitetno partnerstvo između države i nevladinih organizacija sa ciljem kvalitetnih javnih politika i poboljšanih usluga građanima.

U skladu sa definisanim izazovima strategije definisani su i operativni ciljevi koje bi trebalo ostvariti u periodu 2022 – 2026 praćeni mjerama koje se odnose na:

1. OPERATIVNI CILJ 1: UNAPREĐENJE POSTOJEĆEG NORMATIVNOG I STRATEŠKOG OKVIRA ZA DUGOROČNO PARTNERSTVO SA NEVLADINIM ORGANIZACIJAMA:

- Mjera 1.1 Unapređenje normativnog i institucionalnog okvira za saradnju države sa NVO,
- Mjera 1.2 Uvođenje strateškog pristupa u saradnji sa NVO,
- Mjera 1.3 Jačanje kapaciteta javne uprave za efikasno učešće nevladinih organizacija u pripremi i primjeni javnih politika

2. OPERATIVNI CILJ 2: JAČANJE KAPACITETA NVO SEKTORA ZA SARADNJU SA DRŽAVOM U PRIPREMI JAVNIH POLITIKA I PRUŽANJU USLUGA GRAĐANIMA:

- Mjera 2.1 Jačanje kapaciteta i inovativnog potencijala NVO,
- Mjera 2.2 Pružanje podrške regionalno uravnoteženom razvoju NVO kako bi se smanjile regionalne razlike u razvijenosti nevladinog sektora,
- Mjera 2.3 Uspostavljanje efikasne koordinacije međunarodne donatorske podrške nevladinim organizacijama
- Mjera 2.4 Jačanje unutarsektorske koordinacije i umrežavanja NVO u pojedinim oblastima

Sastavni dio Strategije 2022-2026 je Akcioni plan za njeno sprovođenje koji se odnosi na period 2022-2023 i koji sadrži neophodne elemente za uspješno upravljanje procesom saradnje državnih organa i nevladinih organizacija (ciljeve, aktivnosti, rokove, indikatore, potrebna finansijska sredstva). Realizacija neophodnih aktivnosti je planirana za period 2022-2023.

Razvoj Strategije saradnje organa državne uprave i NVO 2022 – 2026 praćen je korištenjem nalaza i preporuka iz svih relevantnih dokumenata - izvještaja, analiza i istraživanja razvijenih od strane državnih institucija, NVO organizacija, kao i statističkih podataka iz sistema organa državne uprave, kao što su Uprava prihoda i carina, Monstat, Zavod za zapošljavanje CG i dr.

Strategija 2022 – 2026 prati ključne ciljeve definisane Srednjoročnim programom rada Vlade 2022-2024 i Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji 2021 – 2023.

Takođe, Strategija je usklađena sa Smjernicama za podršku Evropske unije civilnom društvu u državama-kandidatima za proširenje 2014-2020, Strategijom reforme javne uprave 2022-2026, Strategijom digitalne transformacije 2022-2026 i Nacionalnom strategijom održivog razvoja do 2030.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju.

Strategije unapređenja podsticajnog okruženja za djelovanje nevladinih organizacija je obuhvatala period 2018-2020, tako da je Strategije saradnje organa državne uprave i NVO 2022-2026 pripremljena u cilju kontinuiranog nastavka unapređenja okruženja civilnog društva i međusobne saradnje organa državne uprave i NVO. Strategija se nastavlja na rezultate postignute u predhodnom strateškom ciklusu od 2018. do 2020. godine, dok se sam proces razvijanja novog dokumenta iskoristio za sagledavanja

neispunjenih ciljeva i aktivnosti, kao i razmatranju novih pravaca u cilju prevazilaženja izazova sa kojima se susrijeće saradnja javne uprave i NVO sektora.

Strategija saradnje organa državne uprave 2022-2026 doprinosi dugoročnom, strateškom i kvalitetnom partnerstvu između države i organizacija civilnog društva kako u cilju kreiranja javnih politika, tako i u cilju poboljšanja javnih uluga.

Usvajanje Strategije 2022-2026 je potrebno u cilju postizanja kvalitetne saradnje države i NVO sektora, kao i stvaranja nevladinog sektora kao snažnog partnera države u procesu kreiranja javnih politika, pristupa Crne Gore Evropskoj uniji i kvalitetnijem pružanju usluga građanima.

Usvajanjem i sprovođenjem mjera predviđenih strategijom dovodi do bolje koordinacije javnih politika, pojednostavljenja procedura registracije NVO-odnosno digitalizacije postupka registracije, praćenja razvijenosti NVO sektora, podsticanje učešća NVO u procesu EU intergracija, stvaranju uslova za finasiranje resursnih centara, posebno volonterskih centara, poziva za inovacije u nevladinom sektoru i zapošljavanju mladih u ovom sektoru, uopšte stvaranja povoljnog ambijenta za razvoj NVO i stvaranja efikasne javne uprave.

Iz navedenih razloga donošenjem i implementacijom Strategije postižu se bolji efekti u odnosu na opciju status quo.

Rješavanje problema jeste puna implementacija aktivnosti koje su predviđene Akcionim planom u rokovima koji su planirani. Na ovaj način ispuniće se zacrtani indikatori i nastaviće se saradnja javne uprave i civilnog društva.

Ukoliko se ne bi usvojio Predlog Strategije saradnje organa državne uprave i nevladinih organizacija 2022-2026, sa Akcionim planom 2022-2023, ne bi došlo do sprovođenja seta novih aktivnosti koje se odnose na stvaranje uslova za finasiranje resursnih centara, posebno volonterskih centara, digitalizacija postupka za registraciju NVO, objavljivanje svih podataka o radu NVO i njihovom finasiranju, unapređenje postojećih zakonskih rješenja i objavljivanje poziva za inovacije u nevladinom sektoru i zapošljavanje mladih u ovom sektoru, kojima se određuje drugačiji pristup dalje saradnje i stvaranja nevladinog sektora kao snažnog partnera države u procesu kreiranja javnih politika, pristupa Crne Gore Evropskoj uniji i kvalitetnijem pružanju usluga građanima.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Donošenje ovog dokumenta će direktno i pozitivno uticati na rad organa državne uprave i rad nevladinih organizacija, civilnog društva uopšte, kao i indirektno na same građane Crne Gore.

Setom aktivnosti koje se odnose na:

- vidljivost postojećih baza podataka vezanih za djelovanje NVO,
- pojednostavljenje procedure registracija NVO,
- praćenje razvijenosti NVO sektora,
- izradu zakonskih rješenja u oblasti NVO, volontiranja i dodjele državne imovine na korišćenje NVO,
- ponovno uspostavljanje Savjeta saradnje ODU i NVO,

- izrada srednjoročnih programa saradnje sa nevladinim organizacijama u pružanju usluga građanima u ključnim oblastima
- praćenje razvijenosti NVO sektora na osnovu postojećih inostranih praksi
- izrada analize razvijenosti nevladinog sektora po regionima sa analizom regionalnih potreba i prilika, sa preporukama za mjere za smanjenje razlika
- mjerenje efekata javnog finansiranja NVO,
- podsticanje učešća NVO u proces EU integracija,
- analize aktivnih međunarodnih donatora i njihovoj podršci NVO,
- finansijsku podršku resursnim centrima,
- finansijsku podršku zapošljavanju mladih u NVO sektor,
- finansijsku podršku razvoju inovacija u pružanju usluga građanima sa strane NVO (u ključnim oblastima: zdravlje, javna uprava, socijala)
- finansijsku podršku koordinaciji i umrežavanju NVO po uzoru na panevropske NVO mreže,
- uspostavljanje javnog registra volontera,
- praćenje razvoja volonterstva i
- pružanje finansijske podrške volonterskim servisima

što dovodi do stvaranja povoljnog ambijenta za razvoj NVO sektora kao partnera države i do dugoročne i kvalitetne saradnje organa državne uprave i nevladinih organizacija.

Naime, kroz strateški i operativne ciljeve, kao i setom predviđenih aktivnosti, pozitivni uticaji se ogledaju kroz:

- unaprijeđeno poslovanje javnog sektora,
- veću efikasnost,
- bolju koordinaciju javnih politika,
- pojednostavljenje i određenih administrativnih procedura,
- unapređenje zakonskih rješenja,
- podsticanje razvoja inovacija, zapošljavanja i stvaranje boljeg ambijenata za razvoj NVO,
- razvoja volonterstva, kao i
- stvaranje efikasne, transparentne i inkluzivne javne uprave, što će u krajnjem dovesti do dugoročnog partnerstva sa nevladinim organizacijama.

U okviru sastanaka Radne grupe tokom pripremanja dokumenta, negativni uticaji usvajanja ovog dokumenta nisu identifikovani.

Primjena ovog strateškog dokumenta neće izazvati troškove građanima i privredi. Naprotiv, boljom i kvalitetnijom saradnjom državnih organa i nevladinih organizacija sa ciljem kvalitetnih javnih politika dolazimo i do poboljšanih usluga građanima, većoj pristupačnosti, inkluziji i participativnosti, dok negativnih uticaja neće biti. Prioritet je stvoriti ambijent za dugoročnu i stratešku saradnju države i civilnog društva kroz koju će benefite imati građani, kreiranjem kvalitetnih i dugoročnih javnih politika.

Implementacijom AP ne stvaraju se dodatna administrativna opterećenja, niti biznis barijere. Naprotiv, realizacijom pojedinih aktivnosti ovog dokumenta pojednostaviće se i ubrzati administrativni procesi.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?

- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

Procijenjeni troškovi strategije, tj. Akcionog plana za realizaciju Startegije saradnje organa državne uprave i nevladinih organizacija 2022-2023 razvijeni su primjenom Metodoloških smjernica za procjenu troškova vladinih Strategija.

Troškovi aktivnosti planiranih Akcionim planom za 2022-2023. godinu koji je sastavni dio Strategije za period 2022-2026. godine iznose 1.481.000,00 €, detaljna struktura po operativnim ciljevima je data u tabeli dolje.

Sredstva za implementaciju aktivnosti za 2022. godinu shodno Akcionom planu 2022-2023 ove strategije planirana su iz sopstvenih kapaciteta i nacionalnog budžeta, kao i uz podršku dvogodišnjeg projekta: "Tehnička podrška Vladi Crne Gore u unapređenju saradnje sa civilnim društvom". Dok će sredstva za implementaciju aktivnosti za 2023. godinu Akcionog plana 2022-2023 biti planirana budžetima svih institucija prepoznatih kao institucije koje su nosioci određenih aktivnosti, kao i budžetom Ministarstva javne uprave– koordinatora razvoja ovog strateškog dokumenta i izvještavanja o istom, te je time obezbijedena finansijska i fiskalna održivost.

Operativni ciljevi	Trošak u EUR
I Unapređenje postojećeg normativnog i strateškog okvira za dugoročno partnerstvo sa nevladinim organizacijama	193.000,00
II Jačanje kapaciteta NVO sektora za saradnju sa državom u pripremi javnih politika i pružanju usluga građanima	1.288.000,00
UKUPNO	1.481.000,00

Proces planiranja politika je usklađen sa procesom planiranja budžeta.

Nadležne institucije za sprovođenje aktivnosti iz Akcionog plana 2022-2023 su: Ministarstvo javne uprave, Ministarstvo finansija, Ministarstvo evropskih poslova, Ministarstvo zdravlja, Ministarstvo rada i socijalnog staranja, Ministarstvo nauke i tehnološkog razvoja, Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma, Uprava za kadrove, Uprava prihoda i carina, Monstat i Generalni sekretarijat Vlade CG. Shodno planiranim aktivnostima kako je već navedeno, dio sredstava će biti obezbijedeno uz podršku projekta "Tehnička podrška Vladi Crne Gore u unapređenju saradnje sa civilnim društvom", a dio sredstava će biti obezbijedeno nacionalnim budžetom.

S obzirom da su troškovi akcionog plana planirani za dvogodišnji period, moguća su manja odstupanja u izračunavanju određenih izdataka.

Troškovi cijelog strateškog dokumenta u ovom momentu se ne mogu predvidjeti i isti će se kreirati novim akcionom planom.

Implementacijom ovog propisa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze, niti je predviđeno donošenje podzakonskih akata koji će proizvesti finansijske obaveze.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

Za potrebe izrade ovog propisa bio je formiran radni tim u kom su učestvovali predstavnici ministarstava i NVO sektora. Takođe, organizovano je više sastanaka sa zainteresovanim stranama- NVO na nacionalnom nivou, NVO na lokalnom nivou, predstavnici opština, predstavnici ministarstava, donatori i dr. i izrađen je Izvještaj sa fokus grupa održanih u oktobru 2021. godine.

Stručnu podršku u izradi ovog dokumenta pružao je senior ekspert iz Slovenije shodno projektu "Tehnička podrška Vladi Crne Gore u unapređenju saradnje sa civilnim društvom" čija je implementacija otpočela u februaru 2021.god., i uz čiju saradnju je kreiran cjelokupni dokument. Nosilac projekta je Ministarstvo javne uprave. Cilj projekta je pružanje ekspertske podrške u procesu jačanja kapaciteta organa državne uprave za efikasnije savjetovanje i saradnju sa organizacijama civilnog društva u svrhu kreiranja sektorskih politika generalno i sprovođenja normativnog i strateškog okvira koji utiču na djelovanje civilnog društva.

Dokument je pripremila radna grupa u čijem sastavu je osam članova od kojih su dva predstavnika NVO sektora i šest predstavnika državnih organa koji su u Akcionom planu prepoznati kao nosioci pojedinih aktivnosti.

Od formiranja radne grupe održana su 4 sastanka i organizovano je 8 fokus grupa, sa preko 60 učesnika.

Objavljen je i javni poziv za sprovođenje javne rasprave 28. marta 2022. godine u trajanju od 30 dana u okviru koje su održana tri okrugla stola u sjevernoj, centralnoj i južnoj regiji i to u: Beranama, Podgorici i Budvi.

Nakon sprovedenih dodatnih konsultacija u okviru javne rasprave, i na osnovu prispjelih predloga, sugestija i komentara zainteresovane javnosti dodatno je unaprijeđen tekst Nacrta strategije i Akcionog plana.

Izrađen je i Izvještaj o sprovedenoj javnoj raspravi i isti se može naći na sljedećim adresama:

<https://www.gov.me/dokumenta/c4df8e09-de91-430d-80d1-7fc439e2b6e1>;
<https://eusluge.euprava.me/eParticipacija/Item/?Id=771>;

7. Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Monitoring i evaluacije biće usmjereni na prikupljanje podataka tokom implementacije Strategije saradnje organa državne uprave i nevladinih organizacija 2022-2026, u cilju da se konstatuje da li su planirane aktivnosti realizovane i da se utvrdi rizik koji nastaje zbog nerealizovanih aktivnosti ili zbog nedostatka

očekivanih rezultata. Takođe, cilj je da se procijeni konkretan napredak koji je postignut realizacijom aktivnosti.

Potencijalne prepreke za implementaciju ovog dokumenta ogledaju se u eventualnim izazovima uzrokovanim:

- pandemija korona virusa i neadekvatna promjena načina rada
- ambiciozno postavljani rokovi
- opterećenost administracije obimnim normativnim aktivnostima

Nadzor nad sprovođenjem ovog dokumenta vršiće Ministarstvo javne uprave, kao organ državne uprave nadležan za praćenje implementacije strateških dokumenata.

Ministarstvo javne uprave zaduženo je za implementaciju i praćenje realizacije Strategije. Unutar Ministarstva, Direkcija za strateško planiranje i praćenje implementacije strateških dokumenata, zadužena je za upravljanje, monitoring i izvještavanje o implementaciji strategije kao i novi model

platforme saradnje organa državne uprave i NVO- Savjet, čije je osnivanje u planu. Ministarstvo će organizovati i godišnje sastanke sa nevladinim organizacijama i nosiocima aktivnosti iz Akcionog plana, kako bi se zajednički sagledali postignuti rezultati, rizici i otvorena pitanja.

U okviru akcionog plana, biće sprovedeno ukupno 35 aktivnosti. Mjerenje ispunjavanja postavljenih ciljeva biće sprovedeno na osnovu 20 indikatora koji su definisani Strategijom saradnje organa državne uprave i nevladinih organizacija 2022-2026:

- % tekućeg budžeta, koji se godišnje izdvaja za NVO,
- Procenat konsultacija o javnoj politici sprovedenih u skladu s pravnim okvirom i SIGMA principima u odnosu na broj akata koje donosi Vlada, a koji podliježu javnim konsultacijama,
- Usvojen Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o nevladinim organizacijama,
- Procenat zahtjeva za registraciju NVO podnešenih elektronski,
- Uspostavljen sistem statističkog praćenja razvijenosti NVO sektora sa godišnjim izveštavanjem,
- Broj oblasti u kojima se strateškim dokumentima definišu srednjoročni ciljevi saradnje države i NVO (sa indikatorima uticaja)
- Uspostavljen sistem evaluacije efekata javnog finansiranja,
- Broj edukovanih državnih službenika/ca,
- Procenat konsultacija o javnoj politici sprovedenih u skladu s pravnim okvirom i SIGMA principima u odnosu na broj akata koje donosi Vlada, a koji podliježu javnim konsultacijama,
- Prosječan broj pravnih i fizičkih lica koji su dostavili komentare po konsultovanom nacrtu propisa,
- Prosječan broj pravnih i fizičkih lica koji su komentare dostavili putem portala eParticipacije po konsultovanom nacrtu propisa,
- % zaposlenih u NVO u odnosu na ukupni broj zaposlenih u zemlji,
- Ukupni prihodi NVO sektora,
- Ekonomski doprinos volontiranja bruto domaćem proizvodu (GDP) izražen u procentima,
- Broj resursnih centara NVO koje finansijski podržava država,
- Broj podržanih volonterskih servisa,
- % sredstava koje na javnim konkursima organa državne uprave dobijaju NVO koje nisu iz Podgorice,
- % zaposlenih u NVO van Podgorice u ukupnom broju zaposlenih u NVO,
- Uspostavljena koordinacija donatora,
- Broj podržanih zagovaračkih mreža od strane države.

Ministarstvo javne uprave će sačinjavati godišnje izvještaje i završni izvještaj po isteku vremenskog roka za koji su strateški dokument i Akcioni plan donijeti. Ovaj proces će teći uz podršku Generalnog sekretarijata Vlade Crne Gore, čije je mišljenje neophodno prije samog razmatranja dokumenata na Vladi.

Godišnji izvještaji će sadržati elemente koji omogućavaju praćenje direktnih rezultata u primjeni dokumenta, ali i realnih promjena koje će proizvesti realizacija pojedinih aktivnosti. Takođe, za potrebe izvještavanja Ministarstvo će sakupljati potrebne podatke od odgovornih nosilaca, koji će biti odgovorni za njihovu preciznost i ažurnost. Nakon isteka mandata prvobitnog Savjeta za saradnju organa državne uprave i NVO u septembru 2021.god., u planu je osnivanje novog model platforme saradnje organa državne uprave i NVO- Savjet.

Ministarstvo će integrisati podatke u jedinstveni godišnji izvještaj o sprovođenju Strategije, koji će razmatrati Savjet, a potom Vlada do kraja I kvartala tekuće godine, za predhodnu. Pored navedenog, Ministarstvo će sarađivati sa svim zainteresovanim stranama za praćenje napretka saradnje države i NVO što će doprinjeti realnoj slici stanja u državi.

Nakon isteka roka za realizaciju aktivnosti, Strategijom je predviđeno i sprovođenje spoljne evaluacije, koja će se sprovesti u cilju osiguranja dodatne nezavisne ocjene stepena sprovođenja strateškog dokumenta, što bi se moglo iskoristiti za unapređenje procesa monitoringa i evaluacije, sa direktnim uticajem na unapređenje samog procesa sprovođenja Strategije.

Datum i mjesto
27.06.2022. godine

